

51 Mental Formations
五十一心所
Bảng ghi lại 51 tâm sở hữu pháp (tâm sở)
51 Formations Mentales

漢	Việt	Sanskrit	English	Français
徧行五	5 tâm sở biến hành	5 Sarvatraga	5 Universals	5 Universelles
觸	Xúc: sự tiếp xúc giữa các căn và các trần	<i>sparsā</i>	contact	le contact
作意	Tác ý: sự chú ý, sự kích thích để phát sinh nhận thức	<i>mānaskāra</i>	attention	l'attention
受	Thọ: cảm thọ, cảm xúc	<i>vedanā</i>	feeling	la sensation
想	Tưởng: nhận thức, tri giác về một đối tượng, hiện tượng	<i>saṃjñā</i>	perception	la perception
思	Tư: sự quyết định, từ đó phát sinh ra các hiện tượng tâm lí khác	<i>cetanā</i>	volition	la volition

別境五	5 tâm sở biệt cảnh	5 Viniyata	5 Particulars	5 Particulières
欲	Dục: ước muốn, ham muốn	<i>chanda</i>	intention	l'intention
勝解	Thắng giải: hiểu biết rõ ràng, không nghi ngờ	<i>adhimokṣa</i>	determination	la détermination
念	Niệm	<i>smṛti</i>	mindfulness	la pleine conscience
定	Định	<i>samādhi</i>	concentration	la concentration
慧	Tuệ	<i>prajñā, mati</i>	insight	la compréhension

善十一	11 tâm sở thiện	11 Kuśala	11 Wholesome	11 Bénéfiques
信	Tín: tin tưởng	<i>śraddhā</i>	faith	la foi
慚	Tàm: tự biết xấu hổ với làm lỗi của mình	<i>hrī</i>	inner shame	la honte envers soi-même
愧	Quý: biết tự thẹn khi thấy mình không trong sạch, không cao thượng như người	<i>apatrāpya, apatrapā</i>	shame before others	la honte vis-à-vis des autres
無貪	Vô tham: gặp thuận cảnh không sinh lòng tham trước	<i>alobha</i>	absence of craving	l'absence d'avidité
無瞋	Vô sân: gặp nghịch cảnh không sinh lòng oán giận	<i>adveśa</i>	absence of hatred	l'absence de colère
無癡	Vô si: sáng suốt, thấy biết đúng với sự thật	<i>amoha</i>	absence of ignorance	l'absence d'ignorance

精進	Cần: siêng năng tu tập thiện nghiệp	<i>vīrya</i>	diligence, energy	le zèle, l'énergie
輕安	Khinh an: thư thái, nhẹ nhàng	<i>praśrabdhi</i>	tranquility, ease	l'aisance
不放逸	Bất phóng dật: không buông lung theo dục vọng	<i>apramāda</i>	vigilance, energy	la vigilance
行捨	Hành xả: tâm niệm bình đẳng, không vướng mắc, không chấp trước, không so đo phân biệt	<i>upekṣā</i>	equanimity	l'équanimité
不害	Bất hại: không có ý làm tổn thương, làm hại người khác	<i>ahiṃsā</i>	non harming	la non violence
一行禪師 添加	Sư Ông Làng Mai thêm vào		Wholesome M.F. added by Thầy	Autres bénéfiques (ajoutées par Thầy)
無畏	<i>Vô úy: Không sợ hãi</i>	<i>abhaya</i>	<i>non fear</i>	<i>l'absence de peur</i>
無憂	<i>Vô ưu: Không lo âu</i>	<i>asóka</i>	<i>absence of anxiety</i>	<i>l'absence d'anxiété</i>
堅	<i>Kiên: vững chãi</i>	<i>sthira</i>	<i>stability, solidity</i>	<i>la stabilité</i>
慈	<i>Từ: hiến tặng niềm vui</i>	<i>maitri</i>	<i>loving kindness</i>	<i>la bonté aimante</i>
悲	<i>Bi: giúp người bớt khổ</i>	<i>karuna</i>	<i>compassion</i>	<i>la compassion</i>
喜	<i>Hỷ: hoan hỷ, niềm vui</i>	<i>mudita</i>	<i>joy</i>	<i>la joie</i>
謙	<i>Khiêm: Khiêm tốn</i>	<i>sagauravatā</i>	<i>humility</i>	<i>l'humilité</i>
樂	<i>Lạc: Vui vẻ</i>	<i>sukha</i>	<i>happiness</i>	<i>le bonheur</i>
清涼	<i>Thanh lương: Không kích thích, bồn chồn</i>	<i>nirjvara</i>	<i>feverlessness</i>	<i>l'absence de fièvre</i>
自在	<i>Tự tại: Tự do</i>	<i>vasika</i>	<i>freedom/sovereignty</i>	<i>la liberté</i>

根本煩惱六	6 căn bản phiền não	6 Kleśa	6 Primary Unwholesome	6 Principales Non Bénéfiques
貪	Tham: thấy gì vừa ý thì tham, muốn chiếm đoạt	<i>rāga</i>	craving, covetousness	l'avidité
瞋	Sân: gặp điều không vừa ý thì oán giận	<i>pratigha</i>	hatred	la haine
癡	Si: vô minh, không sáng suốt	<i>mudhi</i>	ignorance, confusion	l'ignorance, la confusion
慢	Mạn: kiêu mạn, tự cao	<i>māna</i>	arrogance	l'arrogance
疑	Nghi: ngờ vực, do dự	<i>vicikitsā</i>	doubt, suspicion	le doute
惡見	Kiên: thấy biết sai lạc	<i>drṣṭi</i>	wrong view	la vue fausse

隨煩惱 二十	20 tùy phiền não (được chia làm ba phần)	20 Upakleśa	20 Secondary Unwholesome	20 Secondaires Non Bénéfiques
小隨煩惱 十	Tiểu tùy (10)		10 Minor Secondary Unwholesome	10 Secondaires Mineures Non Bénéfiques
忿	Phẫn: nóng giận, bực tức, cộc cằn	<i>krodha</i>	anger	la colère
恨	Hận: oán hờn	<i>upanāha</i>	resentment, enmity	le ressentiment
覆	Phú: che dấu tội lỗi	<i>mrakṣa</i>	concealment	la dissimulation
惱	Não: buồn phiền, bứt rứt, ăn ức không yên	<i>pradāsa</i>	maliciousness	la malveillance
嫉	Tật: ganh ghét	<i>īrṣyā</i>	jealousy	la jalousie
慳	Xan: bòn sẻn, keo kiệt	<i>mātsarya</i>	selfishness, parsimony	l'égoïsme
誑	Cuồng: dối gạt	<i>māyā</i>	deceitfulness, fraud	la tromperie
詔	Siểm: nịnh hót, gièm siểm	<i>śāṭhya</i>	guile	la duplicité
害	Hại: có ý làm thương hại người	<i>vihimsā</i>	desire to harm	le désir de nuire
憍	Kiêu: khoe khoang, tự kiêu, tự phụ	<i>mada</i>	pride	la fierté
中隨煩惱 二	Trung tùy (2)		2 Middle Secondary Unwholesome	2 Secondaires Moyennes Non Bénéfiques
無慚	Vô tàm: làm lỗi mà không biết tự xấu hổ	<i>āhrīkyā</i>	lack of inner shame	l'absence de honte envers soi-même
無愧	Vô quý: tài đức không bằng người mà không biết tự thẹn	<i>anapatrāpya, anapatrapā</i>	lack of shame before others	l'absence de honte vis-à-vis des autres
大隨煩惱 八	Đại tùy (8)		8 Greater Secondary Unwholesome	8 Secondaires Majeures Non Bénéfiques
掉舉	Trạo cử: chao động không yên	<i>auddhatya</i>	restlessness	l'agitation
昏沉	Hôn trầm: mê muội, dật dờ, trì trệ	<i>styāna</i>	drowsiness	la somnolence
不信	Bất tín: đa nghi, không tin tưởng	<i>āśraddhyā</i>	lack of faith, unbelief	le manque de foi
懈怠	Giải đãi: biếng nhác, bê trễ	<i>kausīdya</i>	laziness	la paresse
放逸	Phóng dật: buông lung, buông trôi	<i>pramāda</i>	negligence	la négligence
失念	Thất niệm: lãng quên, không có chánh niệm	<i>muṣitasmṛtītā</i>	forgetfulness	l'oubli
散亂	Tán loạn: xao xuyến, rối loạn	<i>vikṣepa</i>	distracton	la distraction

不正知	Bất chánh tri: hiểu lầm, biết không chính xác	<i>asamprajanya</i>	lack of discernment	le manque de discernement
一行禪師 添加	Sư Ông Làng Mai thêm vào những phiền não		Unwholesome M.F. added by Thầy	Autres non bénéfiques (ajoutées par Thầy)
恐懼	<i>Sợ hãi</i>	<i>bhaya</i>	<i>fear</i>	<i>la peur</i>
憂	<i>Lo lắng (hội hợp)</i>	<i>soka</i>	<i>anxiety</i>	<i>l'anxiété</i>
絕望	<i>Tuyệt vọng</i>	<i>visada</i>	<i>despair</i>	<i>le désespoir</i>

不定四	4 tâm sở bất định	4 Aniyata	4 Indeterminate	Indéterminées
悔	Hối: hối hận về sự việc đã làm	<i>kaukr̥tya</i>	regret, repentance	le regret
眠	Miên: ngủ	<i>middha</i>	sleepiness	la torpeur
尋	Tâm: suy tư, tìm hiểu phần dễ thấy của sự lí	<i>vitarka</i>	initial thought	pensée initiale
伺	Từ: suy tư, nghiên cứu, phân tích để hiểu rõ phần sâu sắc của sự lí	<i>vicāra</i>	sustained thought	pensée d'investigation